

Валентина БОЛЕХІВКА

здобувач вищої освіти ОС «Бакалавр»
спеціальності 281 «Публічне управління та адміністрування»

Лариса ЧОРНОБАЙ

канд. екон. наук, доцент,
асистент кафедри менеджменту, публічного управління та адміністрування,
Заклад вищої освіти «Подільський державний університет»,
м. Кам'янець-Подільський

ОСНОВНІ ЗАСАДИ ПУБЛІЧНОГО АДМІНІСТРУВАННЯ В СОЦІАЛЬНІЙ СФЕРІ

Публічне адміністрування в соціальній сфері охоплює процеси управління соціальними послугами, які забезпечуються державою для задоволення потреб населення в охороні здоров'я, освіті, соціальному захисті та інших сферах життя. Прикладами соціальних послуг, які надаються за допомогою публічного адміністрування, можуть бути лікарняна допомога, соціальна допомога малозабезпеченим громадянам, послуги в сфері освіти та науки [1].

Основні засади публічного адміністрування в соціальній сфері включають забезпечення доступності соціальних послуг, ефективності та якості надання послуг, рівності та неупередженості в розподілі соціальних послуг. Для забезпечення доступності соціальних послуг необхідно розробляти та впроваджувати механізми, що дозволяють гарантувати рівний доступ до соціальних послуг всього населення, незалежно від їх доходів та місця проживання. Ефективність та якість надання соціальних послуг залежить від дотримання стандартів надання послуг, використання інноваційних технологій та відповідної кваліфікації працівників. Засада рівності та неупередженості передбачає розподіл соціальних послуг відповідно до потреб населення без дискримінації.

Держава грає важливу роль в забезпеченні засад публічного адміністрування в соціальній сфері. Її функції можна розділити на дві групи: регулювання та контроль.

По-перше, держава забезпечує правову та інституційну базу для надання соціальних послуг. Вона приймає закони та регулює діяльність установ, які надають соціальні послуги. Держава також встановлює стандарти якості та надає фінансову підтримку для реалізації цих стандартів. По-друге, держава контролює якість та ефективність надання соціальних послуг. Вона здійснює моніторинг та аудит якості надання послуг, щоб переконатися, що вони відповідають стандартам та потребам громадян. Держава також встановлює механізми контролю за використанням бюджетних коштів, які виділяються на надання соціальних послуг.

Надзвичайно важливо, щоб держава здійснювала свої функції ефективно та неупереджено. Вона повинна гарантувати рівний доступ до соціальних послуг для всіх громадян, без будь-яких форм дискримінації. Держава також повинна бути готова до змін у соціальній сфері та швидко реагувати на виклики, що виникають [4].

У підсумку, держава є необхідним гравцем в забезпеченні засад публічного адміністрування в соціальній сфері. Її роль полягає в створенні правової та інституційної бази для надання соціальних послуг та контролі за якістю та ефективністю їх надання.

Розвиток публічного адміністрування в соціальній сфері стикається з рядом викликів та проблем, які потребують уваги та вирішення. Одним із викликів є підвищення якості та ефективності надання соціальних послуг. Це може бути досягнуто за допомогою розвитку нових методів та підходів у наданні соціальних послуг, залучення кваліфікованих фахівців та розвитку інфраструктури соціальної сфери. Інший виклик пов'язаний із необхідністю вдосконалення механізмів контролю та моніторингу за наданням соціальних послуг. Для цього потрібно вдосконалювати законодавство та розробляти ефективні механізми контролю за наданням соціальних послуг [3].

Також перспективним напрямком розвитку публічного адміністрування в соціальній сфері є використання інформаційних технологій. За допомогою інформаційних технологій можна забезпечити швидкий та доступний доступ до соціальних послуг, зменшити бюрократичні процедури та збільшити ефективність надання соціальних послуг [2].

Отже, публічне адміністрування в соціальній сфері є ключовим фактором, що забезпечує ефективну роботу системи соціального захисту населення. Основні засади публічного адміністрування в соціальній сфері, такі як доступність, ефективність та якість надання послуг, рівність та неупередженість в розподілі соціальних послуг, повинні бути в основі будь-якої програми соціального захисту. Держава має важливу роль у забезпеченні цих засад, за допомогою механізмів державного регулювання та контролю за наданням соціальних послуг.

Однак, існують виклики та проблеми, пов'язані з розвитком публічного адміністрування в соціальній сфері. Серед них можна відзначити підвищення якості та ефективності надання соціальних послуг, необхідність вдосконалення механізмів контролю та моніторингу за наданням соціальних послуг, а також потребу використання інформаційних технологій у наданні соціальних послуг.

У загальному, розвиток публічного адміністрування в соціальній сфері є складним та багатогранним процесом, який потребує уваги та зусиль з боку держави та всіх зацікавлених сторін. Тільки за умови забезпечення основних засад публічного адміністрування в соціальній сфері можна говорити про створення системи соціального захисту, яка буде задовольняти потреби населення.

Список використаних джерел

1. Маслова О.О. Публічне адміністрування в соціальній сфері: теоретичний аналіз інноваційних підходів до організації. *Вісник Харківського національного університету внутрішніх справ*. 2018 . №76. С.77–87.

2. Денисенко В.М., Карпенко В.В. Публічне адміністрування в соціальній сфері: проблеми та перспективи розвитку. *Науковий вісник Ужгородського національного університету*. 2019. №1. С.29–33.

3. Клішевич Н.В. Особливості публічного адміністрування в соціальній сфері. *Наукові записки Національного університету «Острозька академія», серія «Право»*. 2017. №4. С. 94–98.

4. Ковальова І.І. Стратегічне управління якістю надання соціальних послуг: теорія та практика. *Економіка та управління*. 2021. №2. С.58–63.

5. Петрова Л.С. Державне управління соціальною сферою: теорія та практика. *Економіка та управління*. 2018. № 3. С. 71–77.